

EN AGRAÏMENT A TANTES COMPANYYES I COMPANYS QUE S'HAN JUBILAT

STEI INTERSINDICAL

D'un temps ençà han estat moltes les persones permanents de l'STEI Intersindical que han començat a gaudir de la tan desitjada i merescuda jubilació; no hi ha cap dubte que la roda del temps fa el seu camí i els anys passen per a tots a un bon ritme.

Des de les pàgines de la Pissarra volem reconèixer la tasca que aquestes persones han duit a terme i, alhora, agrair les valuoses aportacions i dedicació al nostre sindicat. Per això els hem plantejat tres preguntes que tot seguit compartim amb tots vosaltres:

1. A què et dediques d'ençà de la jubilació? De quina manera ocupes les hores del dia?

2. Quina és l'aportació més valuosa que te n'has endut del temps dedicat a l'STEI Intersindical?

3. Com creus que ha de ser l'STEI Intersindical dels anys propers per a respondre als nous reptes? Com l'imagines?

PAULÍ AGUILÓ

1. Doncs no m'avorreixo, tot i que la jubilació va coincidir amb la primera setmana de confinament pel Covid-19; per sort meva, quasi tot m'interessa. Llegesc bastants llibres: d'història, art i també llibres d'assaig; m'agrada la natura i les plantes, segueixo les notícies i l'esport. He recollit informació del setmanari Sóller de quan jo era jove i competia en l'esport de futbol, m'agrada la fotografia... Faig una mica d'esport quotidià; és a dir, tinc el temps ocupat en les meves quimeres.

2. Per una part les persones amb què he treballat compartint la tasca quotidiana, tots teníem visions molt similars del

que representava l'educació i quines havien d'esser les propostes per millorar la formació del professorat i la qualitat d'aquesta. Per una altra banda l'exigència de fer les feines ben fetes, el rigor informatiu i la idea de servei al col·lectiu que representem, així com la defensa de la nostra cultura i llengua, la preocupació per reciclar el professorat en cursos de pedagogia, la implicació en temes de solidaritat i que els anys 90 ja érem uns pioners amb el tema que feia referència al feminisme.

Tot això, a part de ser una feina, m'ha aportat un bagatge ideològic, d'experiència i de formació i creixement personal que per a mi és molt valuós

3. No és molt fàcil imaginar el futur, la introducció de noves tecnologies i la velocitat en que aquestes s'estan implantant costa pensar com i de quina manera s'haurà de fer la feina i com es podrà arribar millor a les persones afiliades i al col·lectiu en general. Crec que, referent al tema ideològic i l'objectiu de servei pel qual es va fundar el sindicat, no han de canviar. És a dir, s'haurà d'adaptar a les noves formes de comunicació, de servei i de participació; però esper que mantengui la seva personalitat que té des de la seva fundació.

ANTÒNIA ALBERTÍ

1. Bones, fa molt poquet que estic jubilada; des de l'1 de setembre. Estic instal·lada a Son Serra de Marina i gaudeixo molt de la natura. Vaig a nedar, a caminar, llegesc, escolto música i la meua vida social és amb la família, els veïnats i els amics que em visiten. La Covid ha suposat una aturada de moltes aficions que esper poder tornar gaudir prest com viatjar, fer excursions, regates i anar regularment al cinema, a concerts, actuacions i, sobretot, les reunions i sopars amb els amics, que ho enyor molt.

2. Aquests anys de feina a l'STEI en general els he gaudit molt. He après moltíssim dels meus companys que, per cert, n'he conegut molts. Som un sindi-

cat intersindical i sempre és enriquidor poder compartir la feina en diferents sectors. Jo pertany a l'ensenyament públic i m'ha agradat molt la tasca que he fet: com ha estat l'acció sindical en què he visitat molts de centres i he conegut moltíssimes persones. M'ha agradat molt poder ajudar els afiliats amb les seves consultes, tant presencials com telefòniques; i sobretot m'he dedicat a temes de salut, MUFACE i jubilacions en general, on he après molt i la gent sempre ha estat molt agraïda. També m'ha encantat estar dins el sector de la dona d'una manera activa i participar en totes les seves tasques.

3. Pel que fa a les perspectives de futur del meu sindicat, en els temps que corren és molt important que la nostra afiliació i la gent en general ens segueixin donant suport en la defensa de tot el que s'ha aconseguit en l'àmbit social, polític i en els drets laborals dels treballadors. Assolir la igualtat entre dones i homes a tots els nivells. Volria que el meu sindicat dedicàs més temps a protegir el medi ambient i a fomentar el canvi energètic, per les generacions futures!

BIEL CALDENTY

1. La meua recent jubilació no em permet tenir una perspectiva de jubilat consolidat.

El que sí puc descriure és la sensació de gaudir del temps com a possibilitat de fer projectes més personalitzats.

De totes formes aquest curs 2020-2021 encara segueix vinculat a la Comissió Executiva de l'STEI Intersindical, i com a representant del sindicat al Consell Social de la UIB i al Consell Escolar de les Illes Balears (CEIB).

2. L'aportació més valuosa, sense cap dubte, són les amistats forjades al llarg d'aquesta llarga trajectòria sindical.

En el pla més sindical, la formació intel·lectual com a conseqüència del desenvolupament de la meua dilatada tasca sindical, la visió global del sistema educatiu i l'enriquiment de la visió sociopolítica des de la perspectiva de "l'anàlisi concreta de la situació concreta"

que m'ha permès -així ho crec- la possibilitat de ser crític sense caure dins l'idealisme fora de la realitat.

Conèixer els límits sense limitar-nos. En definitiva, aprendre a negociar sense renunciar als valors del nostre projecte sindical. A vegades amb més o manco encerts i sempre amb l'honestedat i sense caure en el populisme.

En resum, valors, amistat i fraternitat amb els pobles i les classes populars.

3. Com deia a la primera resposta, encara em falta perspectiva temporal suficient de jubilat, de setembre del 2020, com per formular propostes de futur.

Crec que la pandèmia ha fet reformular l'acció sindical i la reorganització interna del propi sindicat per fer front a aquest repte. La digitalització amb consciència és la tasca clau, no només per gestionar sinó també per generar consciència crítica i solidària entre l'afiliació i en el si de la classe treballadora.

La dificultat sempre present per acompanyar la negociació sindical amb la imprescindible mobilització s'ha agreujat en aquest context de la pandèmia. Aquest és un repte sindical ara mateix complicat; i l'aprofundiment en la comunicació a través dels canals interns, tradicionals i les noves xarxes socials és un altre repte fonamental.

És clar que, davant la immediatesa, cal sempre trobar temps per a la reflexió i la generació de pensament crític.

ÀNGELS CARDONA

1. Mai no havia sentit tant com ara que el temps és un concepte mental. Jo pensava que una vegada jubilada, retria més, però no és així. Llegeixo, estudio i escric; també tenc actes poètics, recitals i preparo les nostres tertúlies literàries. La meua vida social s'ha estès força amb excursions i sortides. Camino cada matí, faig feina en el jardí i a l'hort, vaig a gimnàstica i a ballar. Tenc cura dels meus néts i de la neta i procuro ser la baula de cohesió de la meua família (els joves estan massa enfeinats). Tampoc deix de banda el compromís cívic i social. Un programa atapeït.

2. No em sent fora del sindicat. La plataforma de persones jubilades ens mantén a prop encara que les circumstàncies actuals, no ens permeten reunir-nos. Estic agraïda a l'STEI perquè, quan estava més activa, vaig aprendre moltes coses a part de trobar-me amb persones amb moltes inquietuds i sentit de la justícia amb les quals em sentia molt identificada. Vaig intentar afegir un granet d'arena per a la defensa de la classe treballadora i per al dret de les dones.

3. Són moments de canvi en molts aspectes. La pandèmia ens ha fet adoptar mesures com per exemple, el teletreball que modificarà molts patrons de conducta i influirà en el contacte del sindicat amb els treballadors i treballadores. Aquesta forma de treball a casa, farà que s'estigui connectat les 24 hores, la qual cosa pens que és un gran perill per a la salut mental i emocional i des del sindicat, s'hauria de treballar en posar uns límits clars.

La manca de relació entre les persones que fan feina farà que el contacte sigui virtual. S'hauran de crear més situacions en què la col·lectivitat pugui tenir lloc: reunions, assemblees, etc., sense deixar de banda reforçar els mitjans telemàtics.

D'altra banda, sé que el sindicat continuarà treballant per la terra, el país, la llengua, els drets de les dones i totes les altres situacions socials injustes. Això no canviarà i a mi em conhorta.

EDELMIRO FERNÁNDEZ

1. L'inici de la meua jubilació ha coincidit pràcticament en el temps d'aquesta pandèmia i alguns dels plans s'han hagut d'ajornar, especialment els viatges llargs. Tenc més temps per treballar a l'hort i el jardí de casa, i és una de les meues ocupacions principals. Espero que aviat puguem tornar a la «normalitat» i recuperar viatges, activitats culturals i relacions socials.

2. Segurament el contacte i la relació amb altres persones del món educatiu, més enllà de la relació amb l'alumnat i altres docents. La participació en els consells escolars i especialment en el de Santa Eulària i el de les Illes Balears em va apropar més a les visions que tenen altres sectors de la comunitat educativa i entendre millor algunes de les coses que ens passen.

3. Ja fa temps que la feina i el paper dels sindicats necessiten canvis, especialment en la mesura de les transformacions que es donen a la societat i les que, previsiblement, es produiran. I els sindicats han de ser un instrument per defensar els treballadors, especialment aquells que pateixen més injustícies i discriminacions. Crec que han de ser

més propers, més oberts, més horitzontals i participatius i lliures de lligams d'estructures polítiques, institucionals i de poder.

CATALINA FONT

1. No m'atur ni un moment. Feines de la llar, tenir cura de ma mare (91 anys), fer suport a la nostra filla (que també és mestra), atendre les nétes i el nét (un dia, o dos, a la setmana), passejar la cussa, llegir, anar a Pilates...

2. Se'm fa difícil concretar una sola aportació. El temps dedicat a l'STEI Intersindical m'ha enriquit en molts d'aspectes:

- Poder fer feina per millorar la tasca educativa des d'un altre angle, després de 23 anys de fer-ho dins una aula en un centre concertat.
- Poder ajudar les persones a millorar les seves condicions laborals, en fer les reclamacions pertinents.
- Contribuir al funcionament del sindicat en què hi he fet feines d'organització interna.

3. Els nous reptes em sembla que seran la pandèmia, la crisi econòmica subsegüent, la resposta de l'escola a aquesta crisi, l'educació no presencial, la nova realitat social...

El sindicat ha de continuar sent un referent en el món educatiu i connectar amb el professorat, entendre els seus problemes i representar-lo davant l'Administració, sense descans.

Ha estat un privilegi formar part d'aquest equip amb unes persones tan entregades a la tasca sindical.

MARIA ANTÒNIA FONT

1. Primer de tot a fer-me a la idea del moment en què es troba la meua vida. Sense voler faig un repàs a totes les altres etapes, la dansa, el català, les classes com associada a la UIB durant 15 anys, la feina a diferents IES de Mallorca, els infants i joves amb els quals he estat en contacte, els companys i companyes que he trobat pel camí, l'itinerari formatiu que em vaig imposar per poder fer millor la meua feina, el gust que he passat de fer-la... Necessit fer aquesta mirada retrospectiva i obrir-me a la nova etapa que m'agradaria que fos activa, reflexiva i també participativa en la construcció d'una societat millor, més igualitària i més lliure per a tots els pobles, llengües i cultures.

Mentrestant continuo fent feina a la Federació d'organitzacions per la Llengua Catalana (FOLC), amb companys d'arreu dels Països Catalans (PPCC) i també som al Consell Social de la Llengua Catalana. Faig part d'un interessant grup de dones ecofeministes. M'he apuntat a fer feina també amb els Independentistes d'esquerra i estic en contacte amb persones d'arreu del territori que tre-

ballen per poder exercir el Dret d'Autodeterminació i fer possible la República catalana. Hem creat, amb un altre grup de dones, el Col·lectiu Baula, que fa xarxa amb dones d'arreu dels Països Catalans.

També estic pendent dels meus fills, tenc més temps d'estar amb la meua parella... això m'agrada molt, tenc cura de la meua mare que té 91 anys, vaig a caminar i estic aprenent a meditar.

2. Crec que són moltes coses que me n'he duit i que també hi he pogut aportar. Augmentar la meua capacitat de feina, fer molts d'aprenentatges... des de l'actualització del que passa al món i al nostre entorn més immediat, a la presa de consciència dels principals problemes socials i laborals, passant per la forma com afrontar-los, com implicar la gent, quines són les millors estratègies a cada moment, quines són les eines de negociació i com es poden manejar... Són moltes coses, però sobretot el que consider més valuós és haver sentit que he pogut exercir plenament el que era la meua responsabilitat com alliberada sindical durant uns anys i haver pogut incidir en la mobilització, la millora i la defensa de la llengua catalana i de l'educació.

3. Sempre he dit que l'STEI Intersindical té els fonaments molt ben posats. Cada 4 anys es fa un congrés i es revisen i s'actualitzen els principis i els objectius del sindicat, es fa una assemblea i s'a-

corden noves línies d'acció i noves, o velles, estratègies a seguir. Jo crec que l'STEI Intersindical se sabrà adaptar als nous temps sense perdre la defensa dels drets i les llibertats per a tothom, especialment la dels més dèbils. Les persones que ara hi són al capdavant sabran ser dignes hereves de les persones que ens han precedit i sabran trobar la millor resposta als problemes que sorgeixen cada dia per millorar, amb les seves accions i decisions, la nostra societat i les condicions laborals de la classe treballadora.

JOAN LLADONET

Des que em vaig jubilar m'he dedicat a la vida personal i familiar.

Els darrers anys els vaig dedicar a atendre la meua esposa, víctima d'una llarga malaltia, i que va morir a principi d'enguany, durant el mes de gener.

I ara dedic el temps a una nova relació. Ens anam coneixent i ens preparam per fer vida en comú el major temps possible, si ens avenim. Mentre ha anat passant el temps m'he dedicat a estar totes les hores possibles dedicat a fer una espècie de teletreball, amb l'ordinador, He publicat un article setmanal al blog Indirecte. La República. I al diari Balears online, articles que es publiquen cada dilluns, sobre temes de llengua i de política d'actualitat. Revis els correus electrònics i participo al face-

book i al twitter. També he participat com a soci en les activitats programades, sempre en llocs tancats, de Jubilats per Mallorca. Faig algunes correccions i continuu aprenent català. També faig algun temps de vida familiar amb filles i néts.

L'aportació més valuosa va ser els meus darrers anys de vida activa, en què em vaig dedicar a fer el que ara s'anomena teletreball. Em vaig dedicar especialment a correccions i traduccions. I també vaig anar aprenent a escriure articles, a partir dels que anava publicant a la revista Pissarra. També me n'he enduit una aportació molt valuosa dels anys que vaig coordinar la revista esmentada, procurant que estigués a punt d'esser publicada en el temps programat. Varen ser uns anys molt enriquidors, fins que el ciutadano José Ramón ens va eliminar, després de suprimir un gran nombre d'alliberats. A mi em va tocar per l'edat.

Més que com ha d'esser l'STEI Intersindical dels anys propers, he de dir que jo enyor l'STEI durant la seva etapa intermèdia, un STEI assembleari realment i un STEI que estava en contacte amb els seus representants i afiliats, un STEI que quasi sempre s'avançava als esdeveniments i que feia que els seus afiliats estiguessin orgullosos del seu sindicat, perquè eren els més informats de la seva escola o institut. També un STEI capdavanter en la defensa de la llengua catalana i un STEI que s'avançava als altres sindicats a l'hora de denunciar els governants públicament, fet que no ocorre ara que t'has d'assabentar d'algun dels problemes existents, a través d'altres sindicats. En definitiva, un STEI Intersindical assembleari, catalanista, independentista, progressista i al servei dels seus afiliats i simpatitzants.

TOMÀS MARTÍNEZ

1. Des que me vaig jubilar em dedic a fer el que vull i quan vull. Això és, per a mi, el més important, poder gestionar el temps i dedicar-lo a allò que més et plau. No m'avorresc gens: un poc d'exercici físic, una estona a l'hort, un temps dedicat a la lectura, un altre temps per escoltar música, per escriu-

re o investigar, per cantar amb la Coral Llorencina o amb els Arpellots... el dia passa molt aviat. Darrerament algunes d'aquestes activitats s'han vist suspeses o modificades amb motiu de la pandèmia que ens està afectant.

2. Des que vaig tenir la sort, fa més de quaranta anys, de formar part dels que impulsaren el sindicat, el meu pas per l'STEI, com a afiliat de base, com a alliberat o formant part dels òrgans de direcció m'ha servit per conèixer molta gent dedicada a la docència, per lluitar per un ensenyament públic de qualitat i per aprendre a manejar l'organització d'un sindicat que, al llarg dels anys, ha crescut, fins a arribar a ser el referent intersindical a les nostres illes.

3. El món canvia de manera molt ràpida, vertiginosa, i ens haurem de saber adaptar als canvis que vendran i als que ja són aquí. Les denominades noves tecnologies hauran de ser molt presents en el quefer diari del sindicat, però no es pot perdre mai el contacte directe amb les afiliades i afiliats. Els eixos fonamentals que conformaren el sindicat en el seu naixement són plenament vàlids i actuals i haurem de ser capaços d'anar-hi incorporant tots aquells altres que la societat demani i que estiguin d'acord amb els principis pels quals ens regim durant més de quaranta anys. Els reptes que se'ns presenten són formidables i hem de ser capaços de donar-

los resposta des de la força que ens dona la gent, amb els peus ben posats a la nostra terra, des de ca nostra i amb la nostra llengua.

PERE POLO

1. Fa 9 anys que em vaig jubilar, com a conseqüència de les retallades de l'ex-president Bauzá amb la imposició de la jubilació forçosa als 65 anys. Des de llavors segueixo fent feina en qüestions relacionades amb la cooperació internacional, juntament amb en Joan Rodríguez, i el manteniment de les relacions amb l'Amèrica Llatina. En aquest sentit faig de canal de transmissió d'un bon nombre de documents, escrits i tota casta d'informació política, sindical i pedagògica que m'arriba del continent americà; i també de totes les aportacions que des d'aquí enviam cap allà.

També som un gran lector de diaris, en llegesc 4 o 5 cada dia; i m'agrada molt la lectura. Una altra de les passions que he tengut al llarg de la meua vida ha estat la fotografia, per això dedic una part del meu temps a ordenar el meu arxiu fotogràfic, que pot ser d'entre 300.000 i 400.000 fotos!! També faig les meves incursions a la cuina, ja que m'encanta cuinar. Una de les coses que em lleva l'estrès és llegir receptes i posar-me a experimentar davant els fogons.

Però a qui dedic més temps és als meus néts: en tenc dos a Mallorca i una neta a Catalunya. I un altre català que està en camí. Tant la meva dona com jo gaudim moltíssim de passar moltes estones amb ells jugant i llegint contes, encara que acabam ben cansats...

2. Els anys que he dedicat a l'STEI m'han permès omplir les ganes que sempre he tengut de fer feina en temes socials; de fet, jo sempre he dit que per damunt de tot som un sindicalista. La gent amb la qual he fet feina m'ha aportat molt des del punt de vista ideològic, social i també cultural; tot un camp obert i divers que m'ha permès tenir una ment oberta i haver conegut moltes persones interessants.

La feina a l'STEI m'ha fet una persona molt més sensible a les injustícies i ha permès que jo, ja de per si de natural inquiet, no hagi estat un actor passiu. En aquest sentit, sempre he intentat transmetre als companys del sindicat totes les meves inquietuds i coneixements. Gràcies a la Confederació d'STEs i a l'STEI he pogut conèixer món, fer molts d'amics i amigues i explorar un dels camps tan importants per a mi com les relacions internacionals i la cooperació, un dels trets distintius del nostre sindicat.

No vull passar per alt aspectes tan importants com l'aposta que en el seu moment es va fer per la formació del professorat amb la posada en marxa de l'Escola de Formació i l'edició d'un material didàctic en el qual vàrem ser pioners; com en el cas del feminisme, la immigració o la denúncia de la globalització neoliberal, quan ningú en parlava. Basta una ullada a la revista Pissarra per veure la llista de persones referents del pensament d'esquerres que han passat per l'Escola: com Atilio Borón, Marcos Roitman, Pablo Gentili o Joan Garcés, que va dur el procés contra Pinochet.

Des de l'STEI hem assistit d'una manera ben activa a les primeres passes de trobades internacionals tan importants com el Fòrum Social Mundial o el Fòrum Mundial d'Educació, i hem estat un actor imprescindible en el procés de normalització de la llengua catalana a les Illes Balears. No hi ha hagut cap acció o plataforma en el camp dels moviments socials en què no hi haguem pres part.

3. M'agradaria que l'STEI no perdés de vista el seu caràcter d'organització assembleària, tal com figura en els seus Estatuts, i cercàs en tot moment la manera de fomentar la participació de la seva afiliació en les decisions que es prenen. Crec que per a la nostra tasca és essencial la presència en els centres i el contacte amb les persones treballadores; i que la solució dels problemes individuals, que és del tot positiva, no ens ha de fer perdre la perspectiva que treballam per un col·lectiu.

La vida en el sindicat sempre és difícil; ara i també quan jo era l'únic permanent sindical. Per això ens cal cercar estratègies i maneres de seguir fent la nostra feina i defensar els drets de la classe treballadora. A més, els sindicats no estam per donar solucions; estam per lluitar perquè es donin aquestes solucions, amb la pressió que feim al poder polític i econòmic.

Els eixos bàsics de l'STEI del futur per a mi són una bona formació dels quadres, la reivindicació política i social i l'acció sindical directa. Tenim el nostre full de ruta en els Estatuts i en les distintes Ponències que s'aproven cada vegada que es fa un Congrés, no cal cercar-hi més raons: això ha de marcar la nostra tasca sindical.

PAQUITA RIGO

1. La jubilació, de la qual gaudesc des de fa prop de sis anys, em permet fer coses que fins ara no havia pogut com, per exemple, cosir (em vaig apuntar a un curs de patchwork), viatjar amb més tranquil·litat, dedicar temps a culejar i a fer de pagesa... Però sobretot a passar moltes estones amb els meus néts; en tenc tres, el major que té 12 anys i un que està en camí.

2. L'aportació més valuosa del meu pas per l'STEI ha estat haver après molt i, també, haver conegut molta gent. Pensa que mentre fas feina a l'escola tens molt poc temps per estar amb la gent, ja que els esplais són molt curts i no sempre coincideixes amb tothom. Un dels millors records que tenc de la meva feina al sindicat és la proximitat amb la gent i les estones que podia compartir sense presses amb les com-

panyes i companys que hi fèiem feina. En aquell temps, érem molt pocs i es va crear un grupet de feina que ens vàrem arribar a fer molt i a compartir moltes coses. Trob a faltar el contacte amb tota aquesta gent, ja que cadascú ara fa el seu camí fora del sindicat.

3. Voldria que l'STEI del futur fos un sindicat molt proper a la gent, que és allò que vol el professorat. Que no deixem de visitar els centres i d'estar en contacte amb els docents; ja que consider que el contacte humà és molt important i és la millor manera de transmetre seguretat i de guanyar-nos la confiança dels i les mestres. Les noves tecnologies han de ser un complement a la nostra tasca, però no han de substituir la nostra presència en els centres i la proximitat amb la gent.

És imprescindible que comptem amb una persona delegada a cada centre, que faci d'enllaç amb el sindicat. I una darrera qüestió per a mi bàsica i en la qual sempre he insistit: hem de tenir un tracte deferent amb l'afiliació; hem d'atendre totes les consultes, però hi ha d'haver en tot moment un valor afegit amb les nostres afiliades i afiliats.

NEUS SANTANER

1. És difícil sintetitzar en unes breus línies el que és la meua vida com a jubilada ja que no és igual, ni els primers anys d'una persona que ha estat molt activa durant la seva vida laboral ni en aquests

moments, en què davant una pandèmia tan greu i com a persona d'alt risc, port una vida molt, molt tranquil·la.

Els primers temps de jubilada, a part de detectar un oblit per part de l'organització a la qual has dedicat tants esforços, vols recuperar molts aspectes de la vida a què no t'has pogut dedicar com voldries. Sents com si l'experiència no servís o no fos valorada i, aleshores, intentes omplir la teva persona, omplir les carències que havies deixat durant tants d'anys.

El fet de viatjar, lluny o més a prop ha estat un camí que m'ha servit, com a tantes persones, per desconnectar de la intensitat, l'estrès, la responsabilitat... de la feina al llarg de tantíssims anys. L'amor a la lectura que ens despertaren professores com n'Aina Moll o en Monzón s'ha intensificat al llarg d'aquests anys de jubilada. El confinament ha estat una via per a poder dedicar més temps a la lectura i adonar-me'n que no me bastarà el temps per llegir tot el que voldria. No sé qui va dir que el llegir serveix per somniar, jo dic que serveix per imaginar, per fugir...

Estar al dia, llegint sobretot premsa digital, com a subscriptora de tres periòdics, dos en la meua llengua i un altre en espanyol, em dona una mica d'idea del nefast panorama que vivim des de molts d'aspectes: el polític, el sindical, el social, l'econòmic; i detectes passes de gegant cap enrere. Mai havíem aconseguit arribar a l'estat del benestar com així ho havien assolit països de l'òrbita europea, però és que actualment tot el que havíem lluitat per a aconseguir drets socials, educació, sanitat, treball, serveis socials, cultura... s'està desmuntant a marxes atlètiques. Privatitzacions, retallades en totes les esferes socials les patim diàriament. La pandèmia ens ho està mostrant d'una forma molt cruel. La pèrdua de llocs de treball, els desnonaments, l'augment de la xenofòbia, de la pobresa, la manca de preocupació per l'educació i la cultura no troben una resposta massiva. On són els sindicats? On és la ciutadania? Com és possible el suport dels barris obrers a partits d'ultradreta?

D'altra banda, en no haver de dependre del rellotge, pots dedicar més temps a

la teua família, que prou ha vist retallada la dedicació que caldria a causa de la teua vida laboral. La cuina és un tub d'escapament que em va molt bé, encara que ho haurien de dir els altres, els qui la proven. Fer pa en totes les versions, les galetes, les coques... em relaxa.

Som una entusiasta del teatre i del cinema. Tanta sort d'internet, aquesta carretera que ens obri en segons a qualsevol tema, lloc, persones... i com no de les xarxes socials, per no estar aïllada.

2. Som una persona que he gaudit de la feina, tant quan feia de docent com quan em vaig dedicar a la tasca sindical directa, que va ser majoritària durant els anys de persona activa. Sempre hi ha un "però". Les traves que et trobes arreu. Conèixer infinitat de persones que m'han omplert a nivell individual, que m'han ensenyat amb les seves maneres de fer, de pensar. Conèixer de primera mà les problemàtiques educatives i, quan l'STEI es va obrir a altres sectors, també conèixer les seves dificultats. El fet de treballar per millorar l'educació i els drets de les persones que s'hi dediquen, tant docents com no docents, ha estat la meua collita personal. N'he après molt de dones dedicades a la cuina, neteja i serveis administratius, mestres i professorat en general. Hem estat de les primeres per a treballar la coeducació, la igualtat, el paper de la dona, malgrat ens trobem actualment així com ens trobam. De totes maneres, si hagués de tornar a néixer voldria fer el mateix que he fet fins ara.

3. Crec que l'STEI Intersindical s'hauria de posar les piles. Que no s'ho prenguin malament les persones que hi treballen. Vaig ser una de les primeres persones permanent sindical de l'estat espanyol, pels volts del 1986; no eren flors ni violes, de cap manera. Havíem de rompre moltes barreres. No és fàcil, ho sé. Però si volem canviar el món, el que ens envolta, comencem per creure-ho. Cerquem còmplices, visitem diàriament els llocs de treball. És el contacte amb la gent el que ens serveix per a fer vertader sindicalisme, després en treus el fruit que et permet fer-te valer. L'STEI no pot ser una oficina administrativa, si no ja no serà l'STEI; i que jo ja el veig ben allunyat dels seus principis.

EN RECORD D'EN TOMEU CANTARELLAS

Tenim un record també per a en Tomeu Cantarellas, que ens va deixar fa un temps. En un article publicat a l'Última Hora, en Pere Polo deia d'ell: "Era un home conseqüent amb les seves idees, feia el que pensava i defensava" (...). "En Bartomeu Cantarellas se n'ha anat, però entre nosaltres ens ha deixat la seva gran rectitud, el seu sentit de la justícia, el seu estar en contra de qualsevol favoritisme a l'administració pública, i especialment el seu gran sentit democràtic". (...) "Bartomeu, Tolo com et deien els amics, ens has deixat, però el teu exemple quedarà per a sempre entre nosaltres" ■.

